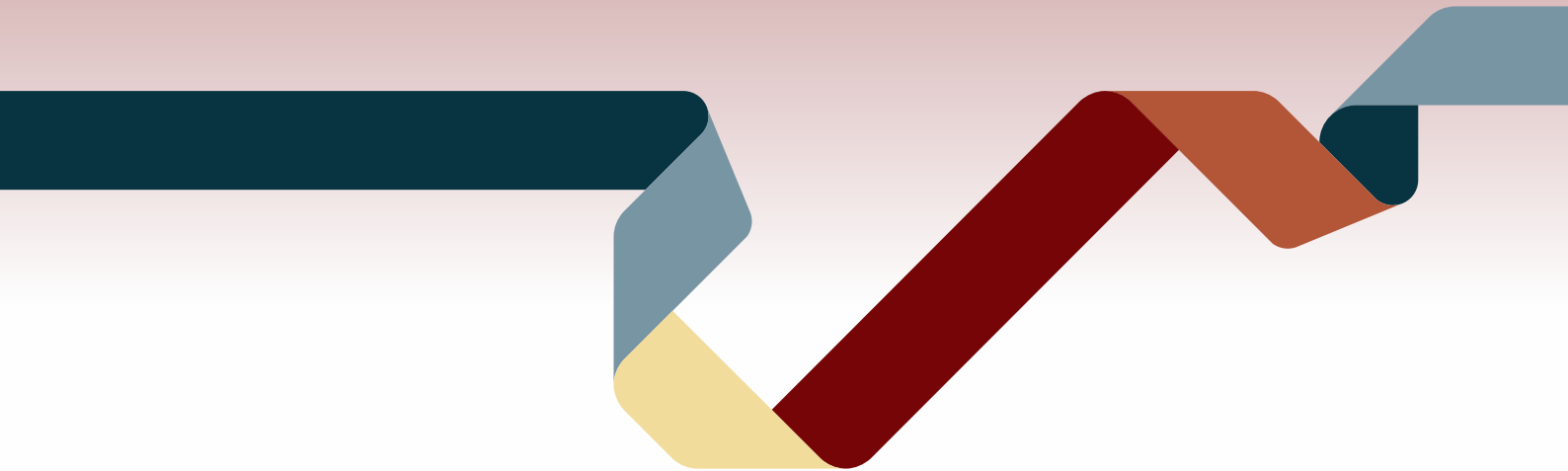

STATUS 2015

**KULTURREGION
ØSTJYSK VÆKSTBÅND**

- ET KULTURELT EKSPERIMENTARIUM

Kulturministeriet har siden 2008 indgået i et kulturregionalt samarbejde med kommunerne Horsens, Silkeborg og Viborg kaldet Kulturregion Østjysk Vækstbånd. Det tværkommunale samarbejde har løftet kulturområdet inden for fælles definerede indsatsområder i indtil videre tre kulturaftaleperioder.

Den seneste kulturaftale for perioden 2012–2015

Kulturregionen afslutter med årsskiftet den tredje kulturaftale som har dækket perioden 2012–2015, og forventer ved samme lejlighed at tage hul på en ny kulturaftaleperiode for 2016–2017.

Resultaterne kort fortalt

I kulturaftalen 2012–2015 har der være fokus på at løfte kulturregionens kulturpolitiske vision om at skabe levende kulturbyer gennem udvikling af indsatsområderne "Den kulturelle byudvikling", "Ungekultur" og "Kulturarvsspor i landskabet".

Projekterne, som har udfoldet og løftet de enkelte indsatser i aftaleperioden, har budt på imponerende mange forskelligartede arrangementer og udviklingstiltag. Idérigdommen og et stort fagligt engagement i projekterne har givet mange interessante og til tider uventede (i positiv forstand) oplevelser for kulturregionens borgere.

“Levende byrum”

Projektet “Levende byrum”, som har løftet indsatsen vedrørende “Den kulturelle byudvikling”, har i aftaleperioden 2012–2015 i kulturregionens fire byer samlet afviklet 34 arrangementer med et samlet deltagerantal på over 59.000.

Den samlede byrumsindsats har genereret mange erfaringer og etableret samarbejdsplatforme i de enkelte kommuner og på tværs af kommunegrænser i kulturregionen, som gerne skal videreføres, viderebearbejdes og kvalificeres yderligere i den kommende to-årige aftaleperiode, hvor den fortsatte indsats skal øge kvaliteten og antallet af kulturelle og kunstneriske aktiviteter i byens rum ved at:

- kvalificere og udfordre byrumsudviklingen gennem tværkommunalt samarbejde i kulturregionen
- kvalificere byrumsudviklingen gennem borgerinvolvering
- fremme byrumsudviklingen gennem samarbejde med kulturinstitutioner
- udvikle byrummenes anvendelighed gennem kulturelle eksperimenter

Læs mere om projektet i den særskilte evalueringsopsamling www.kulturbånd.dk

“Levende ungekultur”

Projektet “Levende ungekultur” som har løftet indsatsen vedrørende “Ungekultur” har i aftaleperioden 2012–2015 i kulturregionens fire byer samlet afviklet 54 arrangementer med et samlet deltagerantal på over 30.000.

Den samlede ungeindsats har løftet ungekulturen markant i de fire deltagende kommuner. Den positive udvikling i projektet, har i de fire byer skabt ungekulturplatforme, som ikke eksisterede tidligere, og har bidraget med meget læring og mange erfaringer til både de unge projektaktører og de koordinatore, som har det overordnede ansvar for projektudviklingen i kulturregionen. I den kommende to-årige kulturaftaleperiode, hvor ungeindsatsen forventes videreført, skal erfaringerne, kvaliteten og antallet af de kulturelle og kunstneriske aktiviteter øges for, med og af de unge ved fortsat at:

- styrke det tværfaglige og tværkommunale samarbejde på ungeområdet i kulturregionen
- understøtte udviklingen af de unge kulturskaberes kompetencer til at udvikle og gennemføre kulturelle aktiviteter i byens rum
- fremme talentudviklingen af unge udøvende kunstnere i forbindelse med deltagelse i kulturaktiviteter
- etablere de unge som fortsat synlige kulturaktører i byens rum

Læs mere om projektet i den særskilte evalueringsopsamling på www.kulturbånd.dk

“Levende kulturspor”

Projektet “Levende kulturspor”, et samarbejde mellem kulturregionens fire kulturhistoriske museer og fire naturcentre, har løftet indsatsen vedrørende “Kulturarvsspor i landskabet”, og noget blivende og værdifuldt er opstået gennem det etablerede tværgående samarbejde i projektet. Projektet videreføres ikke i den kommende aftaleperiode, men projektaktørerne har tilkendegivet at netværkssamarbejdet fortsætter efter den afsluttede projektperiode for at fastholde den faglige sparring, sikre vidensdeling og pleje den opbyggede relation med publikum. Til august 2016 gennemfører projektgruppen for “Levende kulturspor” igen det store 14 dages formidlingsprojekt langs Gudenåen – i eget regi. Så summa summarum: den initierede projektindsats vedrørende “Kulturarvsspor i landskabet” har båret frugt; også langt mere end ventet. Mange tak for indsatsen og held og lykke med det fortsatte samarbejde.

I projektperioden har projektet opnået følgende resultater:

- Afviklet 278 spor-arrangementer med over 12.000 deltagere i kulturregionen.
- Projektgruppen har kvalificeret hinandens spor-formidling og markedsføringstiltag gennem seminarforløb.
- Projektet har etableret 100 QR-koder i kulturregionen, som er forbundet til formidling på sitet Historisk Atlas.
- Projektgruppen har implementeret fire nye og innovative undervisningsforløb/-materialer til brug for folkeskolens tværfaglige undervisning.
- I 2015 planlagde og afviklede projektgruppen sammen med flere samarbejdspartnere et storstilet formidlingsarrangement omkring Gudenåens natur- og kulturhistorie. Et projekttiltag som ikke var en del af det oprindelige opdrag, men som er vokset ud af projektsamarbejdet.
- Projektgruppen har formidlet projekterfaringerne på en international konference i Krakow under temaet “Følsom formidling i følsom natur og kultur”.
- Projektgruppen har udarbejdet to evaluerings- og opsamlingsartikler, som udgives i næste udgave af fagmagasinerne “Danske Museer” og “Naturvejlederen”.

På de fire museer har samarbejdet i Levende kulturspor været en berigende faglig udfordring i forhold til museernes traditionelle formidling af kulturhistorie og kulturlandskab. Vi har i en periode over fire år været i et projekt, hvor rammerne har udfordret os til at tænke formidling på alternative måder. Spørgsmålet om, hvad der er et (godt) kulturspor, er blevet diskuteret indgående både i projektgruppen og lokalt på museerne. Grundidéen med at tage sit udgangspunkt i et helt konkret kulturspor og så folde den store historie ud her fra har været meget inspirerende.

Projektet har givet museerne mulighed for at afholde et større antal offentlige ture, end vi normalt påtager os. Den guidede tur er i sig selv en meget traditionel formidlingsform, men med projektet har vi haft mulighed for at afprøve og eksperimentere med former og metoder. Desuden er med stor succes (for både deltagere og turledere) afholdt flere crossover-arrangementer med formidling af forskellige fagområder. For eksempel kunne man i Horsens i 2013 på en tur gennem byen få fortællingen om aktuelle gadekunstværker og byens kulturhistoriske spor.

Foruden at skabe rum for en masse gode kultur- og naturoplevelser til befolkningen i de fire kommuner, har projektet også skabt rammer for et tæt samarbejde mellem naturskoler og museer og mellem disse institutioner på tværs af kommuneskellene. De lokale museer og naturcentre har haft mulighed for at afprøve og høste erfaringer med rammer, indhold, metoder, målgrupper og locations, hvilket har været kvalificerende for museernes formidlingsaktivitet. Netop styrkelsen af det faglige og sociale samarbejde mellem museum og naturcenter har været væsentligt og en bærende grundsten i projektet. Vi føler os i stor udstrækning styrket til at samarbejde og idéudvikle spændende kulturprojekter fremover.

Uddrag fra artikel i Danske Museer. Se artiklen i sin helhed på www.kulturbånd.dk

Kulturregionen Østjysk Vækstbånd

Aarhus 2017

Ud over de administrative opgaver som udføres af kulturregionen i forbindelse med kulturaftaleprojekterne, kulturaftale- og kulturregionsudvikling og sekretariatsbetjening af kulturaftalens styregrupper, har kulturregionen siden 2008 indgået i den regionale styregruppe for Aarhus Kulturhovedstad 2017, og varetager løbende opgaver som repræsentant for styregruppen.

Urban Lab

Som en del af indsatsen omkring byudviklingen udvikler kulturregionen med støtte fra Aarhus Kulturhovedstad 2017 og med deltagelse af otte kommuner i region Midjylland det strategiske byudviklingsprojekt Urban Lab.

Urban Lab er et eksperimentarium, som gennem kompetenceforløb, eksperimenter og midlertidige greb søger nye veje i byudviklingen for at forsøge at løse nogle af udfordringerne i fremtidens planlægning. Målet er at man gennem fælles udvikling mellem planafdelinger og kulturafdelinger, også på tværs af kommunegrænser, kan finde værktøjer til at skabe byrum, der både er interessant for borgene at færdes i, og skabe gode rammer for fælles liv.

I løbet af 2015 afholdt Urban Lab tre temakonferencer "Stedsidentitet – på sporet af et sted" om stedsidentitet, "Fra plan til (en helt anden) virkelighed" om strategisk byplanlægning samt "Dør byliv uden butikker? Dør butikker uden byliv?" om byliv og detailhandel. Planlægningen af den fjerde temakonference "Midlertidighed – et kortvarigt eksperiment" om midlertidighed, som afholdes den 3. marts 2016 i Aarhus, er i fuld gang og til efteråret 2016 er Randers Kommune vært for Urban Labs femte temakonference "LYD/LYS" om anvendelsen af lyd og lys i byrumsudviklingen.

På den kommende konference sætter vi fokus på, hvordan man i praksis kan anvende midlertidige og kulturelle eksperimenter til at højne kvaliteten i kommunernes byudvikling. Der stilles på konferencen skarpt på:

- hvad et midlertidigt eksperiment er og hvordan vi får udnyttet dets potentiale?
- hvordan vi sætter ambitionen om, at man med eksperimentet vil lære noget inden for et bestemt område?
- hvordan man efterfølgende omsætter og anvender de indhøstede erfaringer fra eksperimentet?
- hvilke gode eksempler hvor eksperimentet faktisk er lykkedes der findes, og om der findes evidens for at eksperimenter faktisk kan betale sig?

Invitation og program til konferencen udsendes først i det nye år. Arrangementet henvender sig til alle med interesse for kunst, kultur, byplanlægning og byudvikling: bl.a. arkitekter, byplanlæggere, kulturkonsulenter, kunstnere, museumsinspektører og politikere. Følg med på www.urbanlab.dk.

Det kommende år

I det kommende år vil der i kulturregionen være særlig fokus på projektopstarten og videreudviklingen af de videreførte kulturaftaleindsatser fra 2012–2015. Endvidere vil der være fokus på den fremadrettede kulturregionsudvikling. Hvordan ser "verden" ud efter kulturhovedstadsåret. Hvordan tegner billedet sig fra 2018 og frem? Vil der være en ny kulturregion, en ny kulturaftale og nye indsatser i spil? De interessante fremtidige muligheder og udfordringer drøftes allerede først på året af kulturregionens politiske styregruppe.

De bedste hilsner for denne jul og det kommende år

Med årets veludførte indsats, som har løftet og øget kvaliteten og volumen i projektafviklingerne, har vi udfordret os selv og hinanden – og sået store forventninger til det kommende kulturaftaleår.

Tak for et godt samarbejde, og for den store indsats. På gensyn i det nye år.

Tone Lassen

Projektleder, Kulturregion Østjysk Vækstbånd

Vores erfaringer og erkendelse i kulturregionen er, at aftalekommunerne er forskellige; de har forskellige behov og forskellige måder at løse opgaver på. Dette til trods anerkender man at kunne løse nogle af de større udfordringer man står over for i fællesskab.

